

Til anvendelse til ydelse af hjælp i særlige tilfælde samt til dækning af administrationsudgifterne foreslås reserveret 2,5 mill. kr.

Det herefter resterende beløb foreslås anvendt til udbetaling af godtgørelse for udstået fangetid, afhængig af dennes længde og med hensyntagen til, om deportation har fundet sted.

Det forudsættes, at det modtagne beløb anvendes inden for en kortere periode, og at alene et eventuelt mindre restbeløb overføres til en fond, hvis midler skal anvendes fuldt ud til fordel for besættelsestidens ofre, jfr. lovforslagets §§ 11-12.

6) Lovforslaget fastsætter ikke fangetidsgodtgørelsens endelige størrelse, idet det foreslås at lade denne være afhængig af en nærmere udregning på grundlag af modtagne andragender, jfr. lovforslagets §§ 3-5.

7) Det foreslås, at enkerne efter fanger indtræder i disses ret til fangetidsgodtgørelse, for så vidt vedkommende enke ikke er berettiget til den i § 2, stk. 4, foreslåede éngangsydelse, jfr. lovforslagets § 5, stk. 1.

8) Lovens administration foreslås forestået af et fordelingsnævn på 3 medlemmer. De af dette nævn truffne afgørelser om éngangsydelse og fangegodtgørelse, jfr. §§ 2 og 3-5 skal i henhold til forslaget § 10, stk. 2, kunne indbringes for et ankenævn, ligeledes på 3 medlemmer, medens fordelingsnævnets afgørelser om særlig hjælp i henhold til § 6 er endelige.

Bemærkninger til de enkelte paragraffer:

Til § 2.

Ved fastsættelsen af den personkreds, der skal være berettiget til at modtage den i § 2 omhandlede éngangsydelse, har man taget udgangspunktet i den i erstatningslovens § 37, stk. 1, indeholdte opregning og hertil føjet personer, der har været eftersøgt eller underkastet frihedsberøvelse af nationale eller politiske grunde eller på grund af deres afstamning eller under betegnelsen „asociale“ o. lign. Derimod har man ikke medtaget sådanne personer, der mere tilfældigt blev ofre for tyske overgreb eller for almindelige krigsulykker.

De nærmere bestemmelser i § 2 er i øvrigt udformet under hensyn til, at de efter forslaget berettigede ganske overvejende vil være personer, som oppebærer ydelser i henhold til erstatningslovens afsnit 1.

Til § 3.

Det foreslås at anvende en mindre del af beløbet til ydelse af hjælp i særlige tilfælde efter fordelingsnævnets skøn til personer, der har været under-

kastet frihedsberøvelse eller på anden måde været udsat for forfølgelse eller overgreb fra besættelsesmagten, og sådanne personers efterladte, jfr. § 6. Endvidere foreslås de almindelige fordelingsomkostninger afholdt af det modtagne beløb, jfr. § 13. Til disse formål er et beløb på 2,5 mill. kr. skønnet nødvendigt.

Til § 4.

Det er ligeledes fundet mest hensigtsmæssigt i forslaget udtrykkeligt at nævne de grupper af tidligere fanger, der kan komme i betragtning ved fordelingen. Grupperne svarer til de grupper, der er nævnt i erstatningslovens § 44, stk. 1, idet det dog er skønnet rimeligt at medtage de under betegnelsen „asociale“ eller lignende deporterede; personer hørende til denne gruppe var ikke omfattet af erstatningslovens § 44, stk. 1, og har kun undtagelsesvis i medfør af dispensationsbestemmelsen i lovens § 45 fået tillagt den i erstatningslovens afsnit 3 omhandlede tortgodtgørelse.

Man har endvidere ikke ment at burde fastholde den i erstatningslovens § 44, stk. 1, fastsatte aldersgrænse på 18 år som forudsætning for ydelse af tortgodtgørelse; slettede af denne aldersbetingelse vil have betydning for ca. 30 personer, der som børn blev deporteret til Theresienstadt.

I stk. 2 fastsættes det, at godtgørelse vil være at yde med et fast beløb for hver uge, frihedsberøvelsen har været. Dog ydes der ikke godtgørelse for de helt kortvarige frihedsberøvelser i Danmark, nemlig sådanne, der ikke har været 8 uger. Hvis deportation har fundet sted, eller frihedsberøvelsen har været forbundet med tortur, gælder 8 ugers grænsen dog ikke.

Hvis deportation har fundet sted, er ugebeløbet det dobbelte af det for frihedsberøvelse her i landet gældende (stk. 3), og det samme er tilfældet, hvis der med frihedsberøvelse i Danmark har været forbundet tortur eller mishandling af alvorligere karakter. Disse regler om fordobling af ugebeløbet svarer til, hvad der var fastsat i erstatningsloven af 1945. For at undgå bevisvanskeligheder vedrørende tortur er det fastsat, at den forhøjede godtgørelse kun kan ydes, når godtgørelse for den pågældende frihedsberøvelse har været ydet i henhold til § 44, stk. 4, i erstatningsloven, d. v. s. at det da har været godtgjort, at tortur eller mishandling af alvorligere karakter havde været forbundet med frihedsberøvelsen.

Det i stk. 2 og 3 omhandlede ugebeløb vil ikke kunne angives i kroner i loven, idet der er tale om at fordele et i forvejen omtrentlig fastlagt beløb — ca. 14 mill. kr. — i forhold til et ukendt antal uger. Dels har man ikke nøjagtige oplysninger —